

28 September 1950

12891

MIN VOOR UNIEZ EN OVERZ RIJKSDELEI

CODETELEGRAM

KABINET

FC

HOLLANDIA

28-9-1950

28-9-1950

GEHEIM.

Referte mijn 96.

1. Het H.C. meldde uit zeer betrouwbare bron gegevens betreffende de "Umkreisung" van N.G., welke gegevens de reeds bekende bevestigden en aanvulden. Een kleine onbetekende infiltratie werd op Misool gemeld. Van West N.G. komen herhaaldelijk berichten binnen over waargenomen schepen, duikboten en vliegtuigen. Deze gegevens werden tot nog toe niet afdoende geverifieerd.
2. Sorong meldt verhoogde activiteit in de vorm van vele kleine vergaderingen van propagandistische strekking, het laten horen van radio Djakarta en Makassar enz. Op het olieterrein met zijn vermenging van vele rassen en godsdiensten, heerst een gespannen atmosfeer. Merauke rapporteert plotseling sterk verhoogde politieke activiteit, gestimuleerd door Javanen aldaar, die vat hebben gekregen op enige ontevreden Papoea elementen, voornamelijk onder de Moejoe-stam. Zij buiten de controverse uit tussen de van het binnenland geïmmigreerde Moejoe en de kust-Papoea's. Te Seroei klaart de toestand door krachtdadig ingrijpen van het bestuur aanzienlijk op. Afdoende bewijzen werden verkregen tegen PKII voormannen t.a.v. vexaties, berichten van te verwachten grote invallen door Javanen en bombardementen, opruiende taal en redevoeringen inde kerk enz. Verwacht mag worden dat de toestand te Seroei binnenkort volkomen zal zijn opgeklaard.
3. Manokwari meldt in de laatste weken een merkbare wijziging in de atmosfeer. Er wordt getwijfeld aan de standvastigheid van Nederland om N.G. te behouden en men stelt de hoop op Australie. In verband met de vrees voor "Bersiap" op Java is men ontevreden over de belemmeringen welke aan de binnenkomst van Indo-Europeanen op N.G. in de weg worden gelegd. Van voorbereidingen tot gewelddadig verzet door de kolonisten bij een ongunstige afloop van de status kwestie is niet gebleken, maar ongecontroleerde berichten melden plannen tot liquidatie van RIS elementen. Wel staat zulks vast van Papoea-stammen die zich in de binnenlanden terugtrokken, en daar tuinen aanlegden om zich op strijd tegen de RIS voor te bereiden. Zelfs hebben zij een postenketen langs de kust geplaatst om illegale binnenkomst te beletten, evaluatie B 1. Te Hollandia is de sociale ontevredenheid aanmerkelijk afgenomen door getroffen maatregelen (verbetering van voeding en ligging enz.) doch de politieke onrust duurt voort- Sorong meldt dat vele Menadonezen van de NNGPM naar de

266
NG

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

CODETELEGRAMGEHEIM.

RIS terug willen. Volgens C 4 berichten wordt dit toegeschreven aan waarschuwingen uit de RIS om N.G. ten spoedigste te verlaten.

4. Geen bijzonderheden.
5. De BPI is naar Makassar overgeplaatst en sedertdien houdt Latumahina veelvuldig redevoeringen over Irian. Hij dreigt openlijk met represailles.
- 6.+7. Geen bijzonderheden.
8. Controle te Sorang is nog steeds zeer onvoldoende. Aan verbetering der nodige regelingen wordt gewerkt.
9. Geen bijzonderheden.

EECHOUD 104.

IRRI/ON.

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.